
KEN

2023-2027

RAPORT

JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Szkoła Doktorska

Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

Nazwa i siedziba szkoły doktorskiej

Szkoła Doktorska

Okres ewaluacji

1.10.2019–10.09.2025

Nazwa podmiotu prowadzącego szkołę doktorską

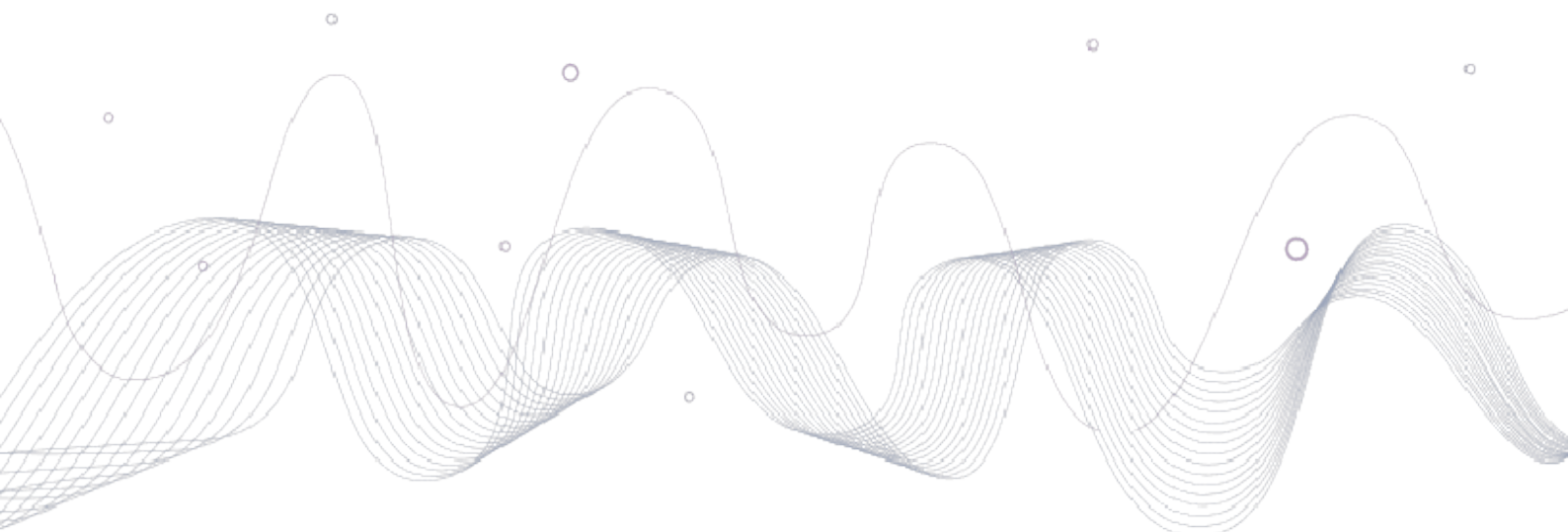
Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

Podmioty współprowadzące szkołę doktorską (gdy jest prowadzona wspólnie)

-

Data sporządzenia raportu

28.11.2025

Skład zespołu oceniającego:

Przewodniczący:
Zbigniew Kąkol

Sekretarz:
Anna Ewa Kaczmarska

Członkowie:
Monika Jakubus
Robert Bogdanowicz
Nataliya Hots
Michał Klimczyk

SPIS TREŚCI

I. Ogólne informacje o szkole doktorskiej	5
II. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	7
III. Współpraca podmiotu z samorządem doktorantów	8
IV. Informacje dotyczące szkoły doktorskiej, do których odnoszą się kryteria ustawowe	10
V. Opinia końcowa i rekomendacje	25
VI. Ocena i uzasadnienie	27

I. OGÓLNE INFORMACJE O SZKOLE DOKTORSKIEJ

Nazwa szkoły	Szkoła Doktorska
Data utworzenia	2019
Data rozpoczęcia kształcenia w szkole doktorskiej	1.10.2019
Podmiot współpracujący przy prowadzeniu kształcenia (nie chodzi o podmioty współtworzące szkołę doktorską)	-
Dziedzina/dziedziny nauki lub sztuki, w której prowadzone jest kształcenie	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych (od: 01-01-2018) Dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych (od: 01-01-2018) Dziedzina nauk rolniczych (od: 01-01-2018) Dziedzina nauk społecznych (od: 01-01-2018)
Dyscyplina/dyscypliny naukowe lub artystyczne, w których prowadzone jest kształcenie	nauki chemiczne (od: 01-01-2018) informatyka techniczna i telekomunikacja (od: 01-01-2018) inżynieria chemiczna (od: 01-01-2018) inżynieria mechaniczna (od: 01-01-2018) inżynieria lądowa, geodezja i transport (od: 11-11-2022) rolnictwo i ogrodnictwo (od: 01-01-2018) zootechnika i rybactwo (od: 01-01-2018) nauki o zarządzaniu i jakości (od: 01-01-2018)
Nazwa/zakres programu kształcenia	Szkoła Doktorska UTP Szkoła Doktorska UTP - I korekta Szkoła Doktorska PBŚ - program nr II Szkoła Doktorska UTP - II korekta - związana ze zmianą nazw dyscyplin Szkoła Doktorska PBŚ - program nr II - korekta I - związana ze zmianą nazwy dyscyplin Szkoła Doktorska PBŚ - program nr II - korekta II - dziewięć dyscyplin Program nr I - III korekta - wygaszenie AEEiTK Program nr II - korekta III - osiem dyscyplin
Liczba osób prowadzących zajęcia	43
Liczba doktorantów odbywających kształcenie w szkole doktorskiej (według stanu na dzień 31.10.2025)	74
Liczba promotorów sprawujących	52

opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 31.10.2025)	
Liczba promotorów pomocniczych sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 31.10.2025)	36

II. INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Zespół Oceniający prof. dr hab. inż. Zbigniew Kąkol (przewodniczący), dr hab. Anna Kaczmarska (sekretarz), prof. dr hab. inż. Monika Jakubus (ekspert), prof. dr hab. inż. Robert Bogdanowicz (ekspert), prof. dr hab. Nataliya Hot (ekspert) i mgr inż. Michał Klimczyk (ekspert), przeprowadził ewaluację Szkoły Doktorskiej prowadzonej przez Politechnikę Bydgoską im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich. Celem ewaluacji była analiza jakości kształcenia doktorantów, skuteczności realizacji programu kształcenia oraz dostarczenie SD informacji zwrotnej dotyczącej funkcjonowania ich szkoły.

Ocena merytoryczna została przeprowadzona w oparciu o:

-Analizę dokumentacji, w tym raport samooceny z załącznikami (programy kształcenia, regulaminy itd.);

-Wizytację przeprowadzoną w dniu 25 marca 2026 r. w siedzibie PBS, Bydgoszcz, Al. prof. S. Kaliskiego 7, w ramach której odbyły się spotkania z:

Władzami SD i Władzami Uczelni; Wykładowcami SD, opiekunami naukowymi i

przedstawicielami Rad Naukowych ocenianych dyscyplin reprezentowanych w SD;

Doktorantami i Radą Samorządu Doktorantów.

-Analizę dostarczonych podczas wizytacji, losowo wybranych, Indywidualnych Planów Badawczych oraz raportów z oceny śródkresowej.

Wizytacja przebiegła sprawnie. Jednostka była do niej odpowiednio przygotowana. Wyjaśnienia, odpowiedzi na pytania zespołu oceniającego znacząco uzupełniły informacje o funkcjonowaniu szkoły doktorskiej.

III. WSPÓŁPRACA PODMIOTU Z SAMORZĄDEM DOKTORANTÓW

Szkoła Doktorska (SD) Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich (PBŚ) współpracuje z samorządem doktorantów na wielu polach.

Przedstawiciele samorządu doktorantów biorą udział w obradach gremiów Uczelni: Komisji ds. dydaktycznych i studenckich, Komisji dyscyplinarnej dla doktorantów, Odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla doktorantów, Uczelnianej Komisji Wyborczej, Kolegium Elektorów, Senatu, Rady Szkoły Doktorskiej, Komisji Rekrutacyjnej, Zespołu ds. realizacji strategii HR Excellence in Research, Zespołu ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Uczelnianego Zespołu ds. Jakości i Ewaluacji Kształcenia. Samorząd doktorantów zaakceptował kryteria oceny okresowej pracowników, uzgodnił kandydatury władz SD oraz prorektora właściwego ds. doktoranckich, uzgodnił kolejne brzmienia regulaminu SD oraz pozytywnie zaopiniował kolejne programy kształcenia, czego potwierdzenie stanowią stosowne uchwały i pisma przedłożone w procesie ewaluacji.

Z perspektywy doktorantów współpraca z przedstawicielami administracji Uczelni ma pozytywny charakter, umożliwia zgłaszanie spraw i wniosków oraz zapewnia skuteczną realizację spraw doktoranckich. Uczelnia zapewnia wsparcie finansowe aktywności naukowych doktorantów na podstawie indywidualnie przedstawianych wniosków do poszczególnych organów i komórek organizacyjnych. Wsparcie to doktoranci oceniają jako adekwatne do występujących potrzeb i ogólnodostępne.

Jednym z ważnych narzędzi wsparcia finansowego doktorantów jest program Uczelni „Działania Naukowe Młodych”, w ramach którego finansowane mogą być m. in. aktywności naukowe i wyjazdy powiązane z rozprawą doktorską. W procesie ewaluacji zwrócono uwagę, że w regulaminie programu określono limit wieku uczestników na 32 lata, co wyklucza z udziału większość obecnych doktorantów SD. Wynika to z faktu, że rekrutowani są głównie uczestnicy programu „Doktorat Wdrożeniowy”, którzy zazwyczaj rozpoczynają kształcenie na późniejszym etapie życia.

Wymaga odnotowania, iż obecnie w planie budżetowym Uczelni nie uwzględniono puli środków finansowych dedykowanej sprawom doktorantów, a samorząd doktorantów nie dokonuje podziału żadnych środków finansowych w tym zakresie. Ponadto, samorząd doktorantów co najmniej w ostatnich trzech latach nie dysponował środkami finansowymi na swoją działalność. Należy jednak zauważyć, że samorząd doktorantów nie wyrażał co do tego zastrzeżeń, nie wnioskował o formułowanie budżetu na sprawy doktorantów oraz zapewnienie budżetu samorządu doktorantów. Z perspektywy samorządu doktorantów nie występuje konieczność zapewnienia tego rodzaju środków finansowych, zatem takiego stanu rzeczy nie należy oceniać jako niewłaściwego.

Ocena:

Współpracy podmiotu z samorządem doktorantów przebiega prawidłowo. Samorząd aktywnie współtworzy politykę rozwoju SD.

Zalecenia:

Zapewnienie środków finansowych na sprawy doktorantów, w sprawie rozdziału których decyduje samorząd doktorantów, oraz środków finansowych, którymi samorząd doktorantów dysponuje w ramach swojej działalności należy do ustawowych obowiązków Uczelni. W związku z tym zaleca się coroczne formalne konsultowanie z samorządem doktorantów potrzeb w zakresie uruchomienia budżetu spraw doktorantów oraz budżetu samorządu doktorantów na każdy rok akademicki, a w przypadku wystąpienia takich potrzeb – zapewnienie środków finansowych w tych obszarach.

Rekomendacje:

Usunięcie limitu wiekowego dla doktorantów w ramach projektu „Działania Naukowe Młodych”.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKOŁY DOKTORSKIEJ, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ KRYTERIA USTAWOWE

- **Adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz ich realizacja:**
Adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oparta jest o pięć różnych płaszczyzn, szczegółowo opisanych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. 2021, poz. 1847). Dane zaprezentowane w Raporcie Samooceny SD są z nimi zbieżne i adekwatne. Generalnie program kształcenia SD PBS zapewnia adekwatność efektów uczenia się dla kwalifikacji na 8 poziomie PRK. Poprzez szeroką gamę przedmiotów do wyboru umożliwia on realizację interdyscyplinarności procesu kształcenia. Odbywa się ono w 8 dyscyplinach w języku polskim oraz dla cudzoziemców w języku angielskim. Podstawowe informacje dotyczące programu kształcenia oraz roku akademickiego i jego zaliczenia znajdują się w Regulaminie SD PBS (ostatnia wersja z 2023 r.) odpowiednio w § 4 i 5. W latach objętych ewaluacją SD czterokrotnie zmieniała i udoskonalała program kształcenia doktorantów. Od roku akademickiego 2023-2024 w SD funkcjonuje jednolity program kształcenia, w którym znajdują się przedmioty obligatoryjne (ogólne), jak i fakultatywne wybierane w ramach tzw. bloków przedmiotów ogólnych oraz bloków przedmiotów z dyscypliny. Matryce zgodności efektów uczenia się na 8 poziomie PRK zostały prawidłowo opracowane w zakładanych planach kształcenia. W Raporcie Samooceny załączono sylabusy realizowanych przedmiotów. Informacje te także widnieją na stronie internetowej PBS. Sylabusy są przygotowane w precyzyjny sposób, podając wyczerpujące informacje. Niemniej brakuje w nich podanych wartości ECTS. Brak wspomnianej liczby ECTS nieco ogranicza ewaluację i sprawozdawczość postępów doktoranta. Ponadto wprowadzenie ECTS ułatwia standaryzację obciążenia doktoranta, ułatwia weryfikację aktywności naukowej w ramach wymiany naukowej Erasmus+ i stanowi istotną/mierzalną informację na temat programu dla zagranicznych kandydatów do SD. W niektórych sylabusach jako formę zaliczenia zajęć podano *dyskusję*, co może być mało obiektywnym i miarodajnym sposobem zaliczenia przedmiotu.

Szkoła doktorska PB umożliwia kształcenie na podstawie Indywidualnego Toku Kształcenia (ITK). Podczas wizytacji przedłożono odpowiednie dokumenty, co pozwoliło pozytywnie zweryfikować dostosowanie ITK do założeń 8 poziomu PRK. W tym zakresie należy podkreślić indywidualne i pozytywne podejście do każdego doktoranta ze strony Kierownictwa SD. Również pozytywnie należy ocenić spójność IPB z efektami uczenia się na poziomie 8 PRK. Podczas wizytacji można było dostrzec bardzo dobrze opracowane i przygotowane IPB oraz ITK, w bezpośredni sposób nawiązujące do zapisów zawartych w art. 202 PSWiN (Dz. U. 2018, poz. 1668).

Ocena:

Ocena kryterium "Adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz ich realizacja" jest w pełni pozytywna i wypełnia zapisy ustawowe.

Rekomendacje:

- Jako formę zaliczenia obok dyskusji, należałoby wprowadzić inną, wymierną formę ewaluacji.
- Rozważyć wprowadzenie punktów ECTS, jako kryterium informacyjnego dla kandydatów

zagranicznych oraz celem standaryzacji obciążenia naukowego doktorantów.

- **Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK:**

Weryfikacja efektów uczenia się w SD obejmuje działania związane z kształceniem, na które składają się:

-egzamininy i zaliczenia weryfikujące wiedzę w poszczególnych przedmiotach;

-zaliczenie seminariów w tym seminarium dyplomowego;

oraz działania związane z prowadzonymi badaniami naukowymi polegające na sprawdzaniu osiągnięć studentów uzyskanych w ramach realizacji IPB (efekty kształcenia zostały włączone do IPB), opisanych w Raportach z Jakości Kształcenia.

Sylabusy przedmiotów realizowanych w ramach programu kształcenia zawierają wykazy efektów uczenia się wraz z odniesieniem do efektów uczenia się na poziomie 8 PRK oraz sposoby ich weryfikacji. Sylabusy dostępne są na stronie SD w wersji polsko- i angielskojęzycznej <https://pbs.edu.pl/pl/doktorant/akty-prawne-i-dokumenty-do-pobrania>
Opublikowane sylabusy zawierają wykazy efektów kształcenia na poziomie 8 PRK oraz sposoby ich weryfikacji.

Regulamin SD, a w nim przepisy dotyczące warunków zaliczenia przedmiotów oraz zaliczenia semestru i roku akademickiego są przedstawiane doktorantom na seminarium doktoranckim na pierwszym semestrze. Dokumenty dotyczące organizacji zajęć w SD są też dostępne na stronie SD.

SD analizuje efekty uczenia się i przedstawia wyniki/wnioski w Raportach z jakości kształcenia i omawia je w na posiedzeniach Rady SD. Między innymi ocenianie studentów, zgodne z podanymi kryteriami, jest weryfikowane także przez samych studentów (w ramach ankiety). System weryfikacji efektów uczenia jest wspierany przez uczelnię Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości, system podnoszenia jakości zajęć SD określony w Regulaminie SD oraz kontrolę zarządczą w ramach uczelni.

Ocena:

W SD przyjęto transparentny i dobrze opisany system rozwiązań w zakresie weryfikacji efektów uczenia.

Reasumując, na podstawie przedstawionego raportu można potwierdzić, że doktoranci po zakończeniu programu kształcenia posiadają kwalifikacje w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wymagane dla poziomu 8 PRK.

- **Kwalifikacje nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej:**

Przedstawione sylwetki wykładowców, wskazują, że kształcenie w SD jest prowadzone przez wysoko wykwalifikowaną kadrę naukową, o dużym dorobku naukowym i aktywności naukowej. Dorobek naukowy nauczycieli jest zgodny z zakresem prowadzonego kształcenia. Wykładowcy mają także duże doświadczenie w pozyskiwaniu grantów oraz są/byli promotorami (wielokrotnie). SD zatrudnia też kadrę spoza uczelni.

Sposób wyboru wykładowców jest rzetelny. Zgłoszeń dokonuje Rada dyscypliny przedstawiając Radzie SD formularz „Charakterystyka wykładowcy Szkoły Doktorskiej” dokumentujący aktywność zawodową kandydata z ostatnich 5 lat (przykładowe formularze dołączono do Raportu Samooceny). Rada SD opiniuje kandydaturę wykładowcy.

Komisja wysoko ocenia starania SD o podnoszenie kwalifikacji wykładowców poprzez bogatą ofertę kursów i szkoleń w ramach dedykowanych projektów uczelni.

Sposób weryfikacji jakości i skuteczności kształcenia prowadzonego przez kadrę dydaktyczną realizowany jest w ramach Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia Uczelni. Obejmuje on zarówno procedurę hospitacji zajęć dydaktycznych, jak i anonimowe ankiety doktoranckie przeprowadzane co semestr. Wyniki obu tych działań są ujmowane w Raporcie Jakości Kształcenia oraz omawiane podczas posiedzeń Rady SD. Na podstawie raportu Rada formułuje zalecenia dla Dyrektora SD dotyczące programu kształcenia oraz obsady kadrowej. W przypadku pojawienia się niezadowolających opinii na temat jakości kształcenia, kierownictwo Szkoły Doktorskiej przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z prowadzącym zajęcia. Procedura przewiduje również możliwość zwrócenia się do dziekana wydziału, na którym zatrudniony jest wykładowca, o dodatkowe wyjaśnienia lub podjęcie stosownych działań.

Ocena:

Kwalifikacje kadry SD spełniają wysokie standardy akademickie, wspierając realizację efektów uczenia się. SD zapewnia możliwości rozwoju kompetencji kadry.

Rekomendacje:

Podjęcie starań o zwiększenie, niewielkiego dotąd, udziału wykładowców zagranicznych w procesie kształcenia.

- **Jakość procesu rekrutacji:**

Na stronie internetowej Szkoły Doktorskiej udostępnione zostały: Regulamin Szkoły Doktorskiej, szczegółowe zasady rekrutacji, programy kształcenia wraz z sylabusami, wymagania edytorskie dla rozpraw doktorskich, informacje ws. postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz Statut Uczelni. Większość dokumentów (z wyjątkiem informacji ws. postępowania ws. nadania stopnia doktora oraz Statutu) dostępna jest również w wersji anglojęzycznej.

W Regulaminie Szkoły Doktorskiej zawarto wszystkie kluczowe z perspektywy doktoranckiej przepisy i zasady. Zostały one sformułowane w sposób szeroki i wyczerpujący poruszane zagadnienia. Informacje oraz akty należy ocenić jako w pełni dostępne i odpowiadające wymogom jakościowym w zakresie kompleksowości i zrozumiałości.

Zasady rekrutacji regulowane są m. in. uchwałą Senatu i zarządzeniami Rektora oraz publikowane, co najmniej 5 miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji. Zasady rekrutacji są dostępne publicznie w wersji polsko- i anglojęzycznej. W zasadach rekrutacji wskazano wszystkie kluczowe z perspektywy kandydata informacje i zasady. W odrębnych dokumentach w sposób wyczerpujący informuje się o limitach przyjęć oraz terminach rekrutacji.

W związku z powyższym zasady rekrutacji należy ocenić jako dostępne bez ograniczeń, jednoznaczne i publikowane terminowo, a samą rekrutację jako otwartą dla wszystkich zainteresowanych.

Od roku 2022/23 prowadzony jest nabór wyłącznie dla osób, które posiadają możliwość finansowania stypendiów ze źródeł zewnętrznych. Rekrutacja prowadzona jest w sposób ciągły – kandydaci mogą być przyjmowani do Szkoły w trakcie trwania roku akademickiego. Doktorantom zapewniana jest możliwość Indywidualnego Toka Kształcenia.

Konkurs do Szkoły Doktorskiej przeprowadza komisja rekrutacyjna złożona z członków posiadających tytuł co najmniej doktora habilitowanego. W charakterze obserwatora w pracach Komisji może uczestniczyć, przedstawiciel samorządu doktorantów.

Jeśli osoba z niepełnosprawnościami zgłosi taką potrzebę, rekrutacja może być przeprowadzana w trybie zdalnym lub w trybie stacjonarnym w pomieszczeniu dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Kandydat ma także możliwość zapoznania się z informacjami na temat dostępności architektonicznej. Przed rozpoczęciem postępowania kwalifikacyjnego członkowie komisji zapoznają się z praktycznym poradnikiem savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami. W związku z powyższym należy uznać, iż potrzeby osób z niepełnosprawnościami w procesie rekrutacji uwzględnione są w stopniu adekwatnym do potrzeb.

Komisja rozstrzyga konkurs na podstawie listy rankingowej. Punkty otrzymuje się za ocenę na dyplomie, zgodność kierunku studiów z dyscyplinami naukowymi, projekt zamierzeń badawczych, deklaracje wsparcia podmiotów trzecich, dotychczasową działalność naukową oraz autoprezentację i rozmowę kwalifikacyjną. W związku z powyższym, a także wobec ustalonego minimalnego progu punktowego, prowadzone postępowanie konkursowe w

stopniu adekwatnym umożliwia weryfikację predyspozycji kandydatów do prowadzenia działalności naukowej.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obecną polityką Uczelni oraz SD wszyscy kandydaci dysponujący zapewnionym zewnętrznym źródłem finansowania byli przyjmowani do SD. Odrzucano wyłącznie osoby, które nie spełniły wymogów formalnych.

Jednostka corocznie prowadzi analizę procesu rekrutacji. W procesie ewaluacji wskazano szereg przykładów wdrożonych działań, świadczących o rzetelności działań podejmowanych przez podmiot w celu doskonalenia procesu rekrutacji. W ankietach satysfakcji doktorantów oceniane są m. in. zagadnienia związane z dostępnością informacji, w tym związanych z procesem kształcenia, w mediach społecznościowych i na stronach internetowych Uczelni.

Ocena:

Proces rekrutacji jest przejrzysty, przystępny dla cudzoziemców i osób z niepełnosprawnościami.

Rekomendacje:

Przegląd i aktualizacja strony internetowej pod kątem udostępnienia wszystkich materiałów w wersji anglojęzycznej – analogicznie do wersji polskojęzycznej (patrz: Statut Uczelni, procedura nadawania stopnia doktora).

- **Jakość opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej:** Na stronie internetowej SD udostępnione zostały materiały dotyczące opieki naukowej, w tym Regulamin Szkoły Doktorskiej PBS nr 4, formularze związane z procedurą wyznaczania promotorów oraz dokumenty „Dobre praktyki w relacjach promotor-doktorant” i „Informacje dla promotorów”. W zakładce „Dyscypliny naukowe” publikowane są opisy dyscyplin oraz dane przewodniczących Rad Naukowych Dyscyplin, natomiast brakuje sylwetek potencjalnych promotorów i tematów rozpraw doktorskich, które ułatwiłyby kandydatom świadomy wybór opieki naukowej.

SD ma charakter wyłącznie szkoły dla doktorantów z programu Doktorat Wdrożeniowy, co determinuje specyfikę procesu doboru promotorów. Ocena jakości kandydatów na promotorów realizowana jest najpierw przez ekspertów ministerstwa przy przyznawaniu finansowania z tego programu. Następnie dorobek promotorów oceniany jest przez koordynatora i Radę Naukową Dyscypliny, której szczegółowa opinia jest przekazywana do SD. Selekcja promotorów odbywa się zatem przed rekrutacją, podczas składania wniosków do ministerstwa. Nabór jest ciągły i uzależniony od terminów naborów ministerialnych.

W ramach programu HR Excellence in Research, we współpracy z samorządem doktorantów, opracowano dokument „Dobre praktyki w relacjach promotor-doktorant”. Na stronie „Opieka promotorska” dostępne są materiały informacyjne dla promotorów oraz szkolenia z obsługi Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Uczelnia odwołuje się do standardów etycznych, w tym Kodeksu etyki pracownika naukowego PAN oraz Zasad Fair Play.

Przedstawione ankiety są klarowne i doktoranci mają prawo wyrażać opinię na temat opieki naukowej. Ze względu na niewielką liczbę doktorantów wszystkie przypadki rozważane są indywidualnie przez dyrekcję Szkoły, która stara się łagodzić ewentualne konflikty na drodze negocjacji. Nie zgłaszano znaczących problemów ze strony doktorantów ani promotorów, co wynika z charakteru projektów wdrożeniowych, gdzie docieranie współpracy promotor–doktorant odbywa się już na etapie składania wniosków do ministerstwa lub konkursów NCN. Dostęp do infrastruktury badawczej zagwarantowany jest Uchwałą Senatu PBS nr 7/378. Program Działania Naukowe Młodych oferuje wsparcie finansowe do 15 tys. zł; w trzech edycjach objęto nim 27 doktorantów na łączną kwotę 321 tys. zł. Szkoła zapewnia elastyczne formy kształcenia: indywidualny tok, możliwość zawieszenia kształcenia z powodu urlopu rodzicielskiego oraz przedłużenie terminu złożenia rozprawy doktorskiej do 2 lat. Dla doktorantów z niepełnosprawnościami dostępni są tłumacze języka migowego, asystenci oraz dostosowania form egzaminów.

SD przedstawiła listę zagranicznych ekspertów biorących udział w kształceniu doktorantów. Zgodnie z art. 190 ust. 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, negatywna ocena śródkresowa lub negatywne recenzje rozprawy doktorskiej mogą ograniczyć możliwość pełnienia funkcji promotora. Uczelnia wdrożyła program HR Excellence in Research z zespołem 15 osób oraz Politykę OTM-R.

Ocena:

SD zapewnia przejrzysty i jasno określony proces powoływania i zmiany promotorów. Opieka naukowa jest prowadzona na dobrym poziomie. SD wypracowała efektywny sposób weryfikacji i oceny pracy promotorów.

Rekomenduje się:

- Uzupełnienie strony internetowej o sylwetki potencjalnych promotorów i tematy rozpraw doktorskich w celu ułatwienia kandydatom świadomego wyboru opieki naukowej.
- Korektę ankiet oceny współpracy promotor–doktorant z uwzględnieniem wdrożeniowego charakteru Szkoły oraz sformalizowanie procedury mediacyjnej dla sytuacji konfliktowych na linii promotor-doktorant.
- Zaangażowanie ekspertów przemysłowych i zagranicznych z zakresu badań aplikacyjnych (np. w ramach programu Erasmus+) oraz rozważenie współpracy z inną szkołą dokorską jako rozwiązania ograniczeń finansowych w zakresie umiędzynarodowienia.
- Rozszerzenie zakresu wiekowego programu Działania Naukowe Młodych ze względu na wyższy wiek kandydatów w toku programu Doktorat Wdrożeniowy.

- **Rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej:**

Sposób przeprowadzenia oceny śródkresowej jest określony w Regulaminie SD. Sam Regulamin podlegał przez lata modyfikacjom, a w szczególności procedura oceny śródkresowej została w roku 2022 zweryfikowana przez Kancelarię prawa akademickiego Łukasz Kierznowski co znacznie wpłynęło na poprawę przeprowadzenia oceny. Początkowo ocenie podlegała także jakość procesu kształcenia i jakość IPB. Obecnie ocenia się, zgodnie z Ustawą, wyłącznie stopień realizacji IPB. Modyfikowano także i ulepszano wzór formularza protokołu z oceny śródkresowej, który stanowi załącznik do Regulaminu SD. Komisja uważa, że używany protokół stanowi przykład do naśladowania przez inne SD w Polsce.

Dodatkowo podsumowanie wyników oceny śródkresowej jest także elementem Raportu Jakości Kształcenia przedstawianego Radzie SD, która może określić zalecenia co do sposobu przeprowadzenia oceny śródkresowej. Podmiot spełnia więc wymaganie rzetelności działań podejmowanych w celu doskonalenia procesu przeprowadzania oceny.

Kryteria oceny śródkresowej i procedura jej przeprowadzania są ogólnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych: zostały precyzyjnie określone w Regulaminie SD i są omawiane na seminariach doktoranckich w semestrze I w ramach prezentacji Regulaminu oraz w IV semestrze kształcenia w ramach przygotowania do oceny śródkresowej.

Skład i kompetencje komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową odpowiadają wymogom ustawowym. Sposób powołania komisji ds. oceny śródkresowej jest określony w Regulaminie SD (Komisję powołuje Dyrektor spośród kandydatów wskazanych przez rady naukowe dyscyplin, po zaopiniowaniu ich przez Radę).

Komisja docenia wysiłki SD podjęty w celu przygotowania członków komisji ds. Oceny śródkresowej do pełnienia swojej funkcji. Przed przeprowadzeniem oceny zorganizowane jest spotkanie informacyjne podczas którego omawiane są: harmonogram przeprowadzenia oceny, sposób udostępnienia dokumentacji, protokół oceny oraz wyjaśniona zostaje istota oceny śródkresowej, w tym rola, zadania i wytyczne dla komisji. Członkowie komisji muszą zapoznać się z poradnikami z zakresu polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej oraz savoir-vivre, zawierającą poradniki savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami. Ocena komisji opiera się na analizie sprawozdania doktoranta z realizacji IPB, opinii promotora, prezentacji ustnej doktoranta oraz przeprowadzonej z nim dyskusji.

SD stara się zapewnić:

- przejrzystość: poprzez jednoznaczność zasad szczegółowo opisanych w Regulaminie SD.
- bezstronność: promotor/promotor pomocniczy nie są być członkami komisji.
- rzeczowość przeprowadzania oceny śródkresowej: ocenia się wyłącznie stopień realizacji IPB.
- jawność wyniku oceny i jego uzasadnienia: protokół jest udostępniany doktorantowi i promotorowi. Informację o wyniku oceny śródkresowej wraz z jej uzasadnieniem SD udostępnia w BIP.

W okresie objętym ewaluacją SD dokonała oceny 53 doktorantów. W pierwszych 3 latach działania SD ocenę negatywną otrzymało 6 doktorantów. Wszyscy doktoranci złożyli odwołania i po ich uwzględnieniu utrzymano 3 oceny negatywne. W późniejszych latach oceny

były wyłącznie pozytywne.

Ocena:

Oceny śródkresowe są rzetelne, obiektywne i skutecznie motywują do dalszych działań.

Rekomendacje:

-Można znacząco zwiększyć przejrzystość procesu oceny śródkresowej poprzez dopuszczenie udziału przedstawicieli doktorantów jako obserwatorów.

-Można znacząco zwiększyć bezstronność procesu poprzez niepowoływanie do komisji członka kadry kierowniczej SD oraz zakaz pełnienia tej roli w razie wystąpienia uzasadnionych okoliczności wpływających na bezstronność danej osoby np. współautorstwo publikacji.

- **Umiejdzynarodowienie:**

Międzynarodowa współpraca dydaktyczna i naukowa stanowi nieodłączny element działalności kadry naukowo-dydaktycznej SD PBS, w szczególności należy podkreślić następujące aspekty:

- Doktoranci oraz wykładowcy SD aktywnie uczestniczą w wystąpieniach z referatami na międzynarodowych konferencjach naukowych.
 - Istotnym osiągnięciem międzynarodowym jest aktywna działalność publikacyjna w renomowanych międzynarodowych czasopismach oraz znaczna liczba publikacji naukowych w wiodących -czasopismach znajdujących się w bazach naukowych.
 - Znaczna liczba wykładowców SD uczestniczy w międzynarodowych projektach oraz angażuje doktorantów w badania naukowe.
 - Doktoranci oraz profesorowie SD posiadają plan mobilności akademickiej, który mogą wybierać.
 - SD wdrożyła działania wspierające studentów ze szczególnymi potrzebami zdrowotnymi, w tym również doktorantów zagranicznych.
 - 13 zagranicznych doktorantów ukończyło lub kontynuuje kształcenie w SD.
 - SD zatrudniła 5 zagranicznych pracowników dydaktycznych do procesu kształcenia doktorantów.
 - Ponadto 2 profesorów wizytujących prowadziło zajęcia dla doktorantów w SD.
 - Doktoranci dobrze posługują się językiem angielskim, co w znacznym stopniu umożliwia im swobodną komunikację z zagranicznymi naukowcami oraz zapoznanie się z ich osiągnięciami naukowymi.
- Należy jednak zauważyć:
- Można odnotować stosunkowo ograniczony udział doktorantów w międzynarodowych projektach edukacyjnych i badawczych.
 - Dostarczone materiały wskazują, że liczba zagranicznych wykładowców zaangażowanych w proces dydaktyczny SD jest stosunkowo niewielka.
 - Zgodnie z przedstawionymi charakterystykami nie wszyscy wykładowcy SD uczestniczyli dotychczas w zagranicznych stażach naukowych.
 - Warto zauważyć, że nie wszystkie możliwe metody pozyskiwania zagranicznych kandydatów do SD są obecnie w pełni wykorzystywane, co może świadczyć o potencjale dalszego rozwoju tej działalności.

Ocena:

Należy podkreślić wysoki poziom organizacji kształcenia w SD. Jednocześnie dodatkowe rekomendacje mogą przyczynić się do poprawy wybranych obszarów działalności międzynarodowej.

Rekomendacje:

- Podpisanie umowy z jednym lub kilkoma uniwersytetami z UE lub innych krajów świata w zakresie programów podwójnych dyplomów, co umożliwi nie tylko pozyskanie nowych zagranicznych doktorantów, ale również rozszerzy ofertę dydaktyczną.
- Zwiększenie liczby profesorów wizytujących i wykładowców gościnnych poprzez ich uwzględnienie i finansowanie w projektach realizowanych przez SD.
- Wspólnie z biurem międzynarodowym lub projektowym uniwersytetu zapewnienie

doktorantom szerszego dostępu do informacji o międzynarodowych grantach badawczych, co zwiększy ich udział w projektach realizowanych na uczelniach europejskich i światowych.

- **Skuteczność kształcenia doktorantów:**

Skuteczność kształcenia doktorantów jest ważnym elementem pozwalającym na ocenę efektywności instytucjonalnej szkoły doktorskiej, którą należy rozpatrywać w 5 różnych płaszczyznach, szczegółowo opisanych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. 2021, poz. 1847). Statystyki podane w Raporcie Samooceny SD wskazują na zadawalającą skuteczność kształcenia doktorantów, bowiem udział procentowy osób, które uzyskały stopień doktora po ukończeniu kształcenia w szkole doktorskiej w okresie objętym ewaluacją wynosił 83%, a w ogólnej liczbie stanowił 58%. Niemniej Kierownictwo SD PBS̄ dostrzega problemy w nieterminowości składania prac doktorskich i na bieżąco je weryfikuje. W tym kontekście obawy budzi zmniejszający się procent osób, które uzyskały stopień doktora w latach 2021 i 2022 wynoszący odpowiednio 67 i 0% wobec wykazanego w latach 2019 i 2020 (80 i 100%). Także należy podkreślić problem znacznej liczby osób, które zostały skreślone z listy doktorantów w okresie ewaluacji (32 osoby z 74 zrekrutowanych). Zjawisko to należy łączyć ze specyfiką SD PBS̄, a Kierownictwo SD, jak i kadra kształcąca na bieżąco wprowadzają działania naprawcze, przy czym każdy przypadek jest indywidualnie interpretowany i rozwiązywany.

SD PBS̄ umożliwia doktorantom dokonanie oceny jakości kształcenia poprzez anonimowe ankiety dotyczące szeroko rozumianego kształcenia i funkcjonowania Szkoły w strukturach Uniwersytetu. Wdrożenie takich procedur należy uznać za dobrą praktykę, spełniającą wymogi Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. 2021, poz. 1847). W trakcie wizytacji zostały przedłożone do wglądu wypełnione kwestionariusze satysfakcji i inne dokumenty poświadczające aktywność kontaktów doktorant – promotor. W większości były to wysoce pozytywne oceny podkreślające satysfakcję z trybu kształcenia doktorantów w SD PBS̄.

Poziom osiągnięć naukowych doktorantów został zawarty w Raporcie Samooceny SD PBS̄, co w wielu przypadkach jest bardzo satysfakcjonujące w zakresie realizowanych projektów.

Współpraca środowiska naukowego doktorantów z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest realizowana przede wszystkim poprzez udział w programie „doktoratów wdrożeniowych”. Niewątpliwie jest to bardzo ważny aspekt, jednak nie w pełni wyczerpuje on znamiona społecznej odpowiedzialności uczelni, w praktyce, jakie powinni być również zaangażowani doktoranci. W świetle obecnych zapisów Uczelnia i jej środowisko powinno także angażować się w akcje społeczno - edukacyjne w ramach realizowania programu społecznej odpowiedzialności nauki.

SD PBS̄ posiada bazę danych dotyczących monitoringu karier zawodowych doktorantów, która wkrótce zostanie uruchomiona, a co spełnia wymagania ewaluacji jakości kształcenia w nawiązaniu do zapisów zawartych w wyżej wymienionym Rozporządzeniu. Warto podkreślić, że ten element ewaluacji jest o tyle istotny, że pozwala na ocenę czy struktura kształcenia SD PB wspiera sukces doktorantów, ich satysfakcję oraz pozycję zawodową po uzyskaniu stopnia doktora.

Ocena:

Ocena kryterium "Skuteczność kształcenia doktorantów" jest w pełni pozytywna i wypełnia zapisy ustawowe.

Rekomendacje:

-Utworzenie paneli jakości kształcenia doktorantów z udziałem promotorów i ekspertów zewnętrznych celem poprawy terminowości składania prac doktorskich.

-W miarę możliwości aktywizacja i wzmocnienie zaangażowanie doktorantów w praktyki i akcje związane ze społeczną odpowiedzialnością nauki na Uczelni.

V. OPINIA KOŃCOWA I REKOMENDACJE

Organizacja szkoły jest przejrzysta, z jasno określonymi procedurami rekrutacyjnymi, ścieżkami kształcenia oraz systemem monitorowania postępów doktorantów. Jakość prowadzonych badań naukowych oraz kształcenia, a także doboru wykładowców w szkole doktorskiej, jak również promotorów umożliwiają realizację efektów uczenia się, adekwatnych do poziomu 8 PRK. Wysoki poziom kwalifikacji kadry, dostęp do infrastruktury badawczej oraz dostosowanie programów nauczania i weryfikacji efektów uczenia się przekładają się na wysoką jakość procesu kształcenia.

Komisja docenia wysiłki SD w dążeniu do opracowania poprawnych procedur, wysokich standardów kształcenia i podnoszeniu kompetencji kadry. Na wyróżnienie zasługuje także systematyczne zbieranie informacji zwrotnych od doktorantów, elastyczność kształcenia i dobre wsparcie administracyjne.

Zalecenia:

Zapewnienie środków finansowych na sprawy doktorantów, w sprawie rozdziału których decyduje samorząd doktorantów, oraz środków finansowych, którymi samorząd doktorantów dysponuje w ramach swojej działalności należy do ustawowych obowiązków Uczelni. W związku z tym zaleca się coroczne formalne konsultowanie z samorządem doktorantów potrzeb w zakresie uruchomienia budżetu spraw doktorantów oraz budżetu samorządu doktorantów na każdy rok akademicki, a w przypadku wystąpienia takich potrzeb – zapewnienie środków finansowych w tych obszarach.

Rekomendacje:

- 1) Komisja rozumie i szanuje politykę Uczelni dotyczącą rekrutacji doktorantów wyłącznie spośród osób posiadających stypendia ze źródeł zewnętrznych (głównie tzw. doktoratów wdrożeniowych). Dostrzega jednak słabe strony takiego podejścia, takie jak niewielka liczba doktorantów, a co za tym idzie – ograniczone możliwości budowania przyszłej kadry Uczelni, a także potencjalne trudności w awansach naukowych młodych pracowników, w tym utrudniony dostęp do pełnienia roli promotora.
- 2) Rekomenduje się wdrożenie zintegrowanego systemu zarządzania jakością kształcenia w SD, opierającego się na transparentności wymagań, standaryzacji obciążeń oraz aktywizacji społecznej doktorantów.
- 3) Uzupelnienie strony internetowej o
 - a) sylwetki potencjalnych promotorów i tematy rozpraw doktorskich w celu ułatwienia kandydatom świadomego wyboru opieki naukowej,
 - b) o informacje dotyczące programów studiów, w tym w języku angielskim, co umożliwi kandydatom świadome podejmowanie decyzji o wyborze kierunku kształcenia,
 - c) wersję anglojęzyczną wszystkich materiałów – analogicznie do wersji polskojęzycznej (patrz: Statut Uczelni, procedura nadawania stopnia doktora).

- 4) Korektę ankiet oceny współpracy promotor–doktorant z uwzględnieniem wdrożeniowego charakteru Szkoły oraz sformalizowanie procedury mediacyjnej dla sytuacji konfliktowych na linii promotor-doktorant.
- 5) Jako formę zaliczenia obok dyskusji, należałoby wprowadzić inną, wymierną formę ewaluacji.
- 6) Rozważyć wprowadzenie punktów ECTS, jako kryterium informacyjnego dla kandydatów zagranicznych oraz celem standaryzacji obciążenia naukowego doktorantów.
- 7) Zaangażowanie ekspertów przemysłowych i zagranicznych z zakresu badań aplikacyjnych (np. w ramach programu Erasmus+) oraz rozważenie współpracy z inną szkołą doktorską jako rozwiązania ograniczeń finansowych w zakresie umiędzynarodowienia.
- 8) Rozszerzenie zakresu wiekowego programu Działania Naukowe Młodych ze względu na wyższy wiek kandydatów w toku programu Doktorat Wdrożeniowy.
- 9) Można znacząco zwiększyć przejrzystość procesu oceny śródkresowej poprzez dopuszczenie udziału przedstawicieli doktorantów jako obserwatorów.
- 10) Można znacząco zwiększyć bezstronność procesu poprzez niepowoływanie do komisji członka kadry kierowniczej SD oraz zakaz pełnienia tej roli w razie wystąpienia uzasadnionych okoliczności wpływających na bezstronność danej osoby np. współautorstwo publikacji.
- 11) Utworzenie paneli jakości kształcenia doktorantów z udziałem promotorów i ekspertów zewnętrznych celem poprawy terminowości składania prac doktorskich.
- 12) W miarę możliwości aktywizacja i wzmocnienie zaangażowanie doktorantów w praktyki i akcje związane ze społeczną odpowiedzialnością nauki na Uczelni.
- 13) Podpisanie umowy z jednym lub kilkoma uniwersytetami z UE lub innych krajów świata w zakresie programów podwójnych dyplomów, co umożliwi nie tylko pozyskanie nowych zagranicznych doktorantów, ale również rozszerzy ofertę dydaktyczną.
- 14) Zwiększenie liczby profesorów wizytujących i wykładowców zagranicznych poprzez ich uwzględnienie i finansowanie w projektach realizowanych przez SD.
- 15) Wspólnie z biurem międzynarodowym lub projektowym uniwersytetu zapewnienie doktorantom szerszego dostępu do informacji o międzynarodowych grantach badawczych, co zwiększy ich udział w projektach realizowanych na uczelniach europejskich i światowych.

VI. OCENA I UZASADNIENIE

Ocena końcowa:
pozytywna

Uzasadnienie:

Zespół oceniający powołany przez Przewodniczącego Komisji Ewaluacji Nauki zapoznał się z raportem samooceny i zwrócił się do Szkoły Doktorskiej 18.02.2026 o przesłanie uzupełnień. Uzupełnienia do raportu samooceny zostały złożone przez podmiot w dniu 02.03.2026 r. Następnie zespół przeprowadził w dniu 25.03. 2026 r. wizytację stacjonarną w Szkole Doktorskiej, podczas której uzyskał dodatkowe informacje pozwalające na pełną weryfikację przedstawionych danych.

Zespół oceniający stwierdził, że organizacja szkoły jest przejrzysta, z jasno określonymi procedurami rekrutacyjnymi, ścieżkami kształcenia oraz systemem monitorowania postępów doktorantów. Ocena śródkresowa jest rzetelna, transparentna, a sam proces dobrze zorganizowany. Jakość prowadzonych badań naukowych oraz kształcenia, a także doboru wykładowców w szkole doktorskiej, jak również promotorów umożliwiają realizację efektów uczenia się, adekwatnych do poziomu 8 PRK. Wysoki poziom kwalifikacji kadry, dostęp do infrastruktury badawczej oraz dostosowanie programów nauczania i weryfikacji efektów uczenia się przekładają się na wysoką jakość procesu kształcenia.

Zespół docenia wysiłki Szkoły Doktorskiej w dążeniu do opracowania poprawnych procedur, wysokich standardów kształcenia i podnoszeniu kompetencji kadry. Na wyróżnienie zasługuje także systematyczne zbieranie informacji zwrotnych od doktorantów, elastyczność kształcenia i dobre wsparcie administracyjne.

W związku z powyższym Zespół oceniający pozytywnie ocenia jakość kształcenia w Szkole Doktorskiej Politechniki Bydgoskiej w okresie podlegającym ewaluacji.

System Ewaluacji Szkół Doktorskich jest finansowany
ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

KEN

2023-2027

Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

OŚRODEK
PRZETWARZANIA
INFORMACJI
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY